

Bosna i Hercegovina
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
**AGENCIJA ZA NADZOR OSIGURANJA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**
S A R A J E V O

Na osnovu člana 128. stav (2) tačka g), čl. 130. i čl. 140. stav (6) Zakona o osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/17 i 103/21), člana 12. Zakona o posredovanju u privatnom osiguranju („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/05, 8/10 i 30/16), člana 70. Zakona o obaveznim osiguranjima u saobraćaju („Službene novine Federacije BiH“, br. 57/20 i 103/21), Stručni savjet Agencije za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine, na 30. sjednici održanoj 27.06.2024. godine, donosi

PRAVILNIK O NADZORU

I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Uvodne odredbe)

Ovim Pravilnikom se bliže propisuju vrste, način i postupak provođenja nadzora nad učesnicima na tržištu osiguranja (u daljem tekstu: subjekt nadzora), postupak izdavanja naloga za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti u radu, poduzimanje nadzornih i drugih mjera, rokovi za izvršenje naloga i trajanje mjera u skladu sa odredbama zakona kojima se uređuje tržište osiguranja, a koje provodi i izriče Agencija za nadzor osiguranja Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Agencija za nadzor).

Član 2.

(Subjekti nadzora)

Subjekti nadzora su:

- Društva za osiguranje,
- Društva za reosiguranje,
- Podružnica društva za osiguranje i reosiguranje sa sjedištem izvan Bosne i Hercegovine,
- Podružnice društava za osiguranje iz Republike Srpske koje su registrovane u Federaciji Bosne i Hercegovine,
- Društvo za osiguranje u Brčko Distriktu koje izabere nadležnost Agencije za nadzor,
- Posrednici u osiguranju,
- Zaštitni fond Federacije Bosne i Hercegovine,
- Ovlašteni aktuari i
- Povezana lica definisana zakonima iz oblasti osiguranja.

Član 3.

(Predmet nadzora)

- (1) Pod nadzorom podrazumijeva se kontinuirano praćenje zakonitosti rada i postupanja subjekta nadzora u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima, drugim propisima, aktima Agencije za nadzor te postojanja i primjene akata i procedura subjekta nadzora, kao i poslovanje u skladu sa pravilima struke i principima osiguranja, aktuarske struke i dobrih poslovnih običaja te nalažanje i provođenje mjera radi sprečavanja i otklanjanja nezakonitosti ili nepravilnosti.
- (2) U smislu ovog Pravilnika, pod nadzorom se podrazumijeva i uvid i praćenje postupanja subjekta nadzora po naloženim mjerama za otklanjanje nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju.

- (3) U okviru nadzora Agencija za nadzor prati i zahtjeva trajnu ispunjivost obaveza iz poslovanja subjekta nadzora, dosljednu primjenu odredaba zakona, akata i politika koje normiraju obavezu stvaranja dostatnih tehničkih rezervi, ulaganja u odgovarajuću imovinu, vrši procjenu poslovanja i procjenu finansijske stabilnosti koja između ostalog uključuje solventnost i likvidnost, identifikaciju i ocjenu rizika koji su nastali ili mogu nastati ponašanjem subjekta nadzora te uočavanja poslovnih promjena u poslovanju subjekta nadzora.

Član 4.

(Ovlasti Agencije za nadzor)

- (1) Agencija za nadzor provodi nadzor nad subjektom nadzora u skladu sa zakonom datim ovlastima.
- (2) Agencija za nadzor, po potrebi, može ovlastiti i ovlaštenog revizora i/ili ovlaštenog aktuara ili drugo stručno osposobljeno lice.
- (3) Agencija za nadzor može putem „tajne kupovine“ (mystery shopping) prikupljati podatke provjerom subjekta nadzora u izvršavanju zakonske obaveze ispunjenja principa informiranosti potrošača te tako prikupljene podatke koristiti u okviru svojih nadležnosti, a u cilju ispunjavanja općih regulatornih ciljeva, stvaranja povjerenja na tržištu i zaštite interesa osiguranika.

Član 5.

(Ovlaštena lica za provođenje nadzora)

- (1) Nadzor nad subjektom nadzora provode ovlaštena lica Agencije za nadzor.
- (2) Nadzor nad subjektom nadzora ne mogu provoditi radnici Agencije za nadzor koji su bili zaposleni po osnovu ugovora o radu ili su po drugom osnovu obavljali poslove za subjekt nadzora, u periodu od 3 godine od dana prestanka radnog odnosa u subjektu nadzora, odnosno 3 godine od dana prestanka obavljanja poslova za subjekt nadzora po drugom osnovu.
- (3) Ovlaštena lica Agencije za nadzor su dužna da povjerena ovlaštenja izvršavaju savjesno, nepristrasno i profesionalno, pridržavajući se svih važećih propisa, pravila struke i Etičkog kodeksa Agencije za nadzor.

Član 6.

(Obaveza davanja informacija subjekta nadzora)

- (1) Subjekt nadzora je dužan da Agenciji za nadzor u propisanim rokovima dostavlja propisane izvještaje i podatke te da ovlaštenim licima Agencije za nadzor omogući pristup u poslovne prostorije, osigura odgovarajuće prostorije i zaposlene, daje na uvid i odmah dostavi traženu dokumentaciju i isprave, omogući pristup i uvid u elektronska i druga sredstva komunikacije instalirana kod subjekta nadzora, baze podataka, spise, poslovne knjige i drugu dokumentaciju, da osigura sve ostale uvjete za nesmetano provođenje nadzora. Agencija za nadzor može od ovlaštenih lica, zaposlenih ili nositelja odgovornih funkcija u subjektu nadzora zatražiti usmeno ili pismeno očitovanje o činjenicama i okolnostima za koje se smatraju bitnim radi ispunjavanja nadzornih ciljeva kao i obavljati razgovore u cilju dobivanja potrebnih informacija.
- (2) Za provođenje nesmetanog nadzora iz stava (1) ovog člana odgovoran je direktor subjekta nadzora, lice ovlašteno za zastupanje subjekta nadzora upisano u registar Agencije za nadzor, a prilikom provođenja nadzora nad povezanim licima na tržištu osiguranja nadležan je direktor ili lice određeno statutom.

II. VRSTE, NAČIN I POSTUPAK PROVOĐENJA NADZORA

A. Vrste i način provođenja nadzora

Član 7.

(Vrste i način provođenja nadzora)

- (1) Vrste nadzora koje provodi Agencija za nadzor su: posredni nadzor i neposredni nadzor.
- (2) Posredan nadzor se provodi u sjedištu Agencije za nadzor kontinuiranim praćenjem poslovanja i uočavanjem promjena u poslovanju subjekta nadzora, analizom i provjerom dostavljenih statističkih i finansijskih izvještaja ili po potrebi dodatnih izvještaja i dokumentacije koje je subjekt nadzora dužan dostavljati u propisanim rokovima u skladu sa zakonom i podzakonskim aktima te aktima Agencije za nadzor kao i prikupljanjem i provjerom obavijesti, dokumentacije, podataka i informacija, dobivenih na osnovu saznanja iz drugih izvora.
- (3) Neposredan nadzor se provodi u prostorijama subjekta nadzora, pregledom akata, poslovnih knjiga, poslovne dokumentacije, administrativnih, pomoćnih, elektronskih i drugih evidencija subjekata nadzora i povezanih lica.
- (4) Neposredni nadzor i posebne istrage obavljaju najmanje dva ovlaštena lica Agencije za nadzor od kojih je jedno lice određeno kao koordinator postupka nadzora.

Član 8.

(Posebne istrage)

- (1) Posebne istrage se provode na osnovu sumnje ili saznanja o nezakonitom i nepravilnom poslovanju ili postupanju subjekata nadzora i kada se vjeruje da se dokumenti skrivaju odnosno da bi dokumenti mogli biti uništeni ili izmijenjeni kako bi se prikrije nezakonitosti i nepravilnosti u poslovanju subjekta nadzora.
- (2) Posebna istraga može se provoditi i na osnovu prijave trećeg lica koja mora biti obrazložena i potkrepljena dokazima iz kojih proizilazi sumnja za radnje iz prethodnog stava. Ukoliko se iz obrazloženja i/ili dokaza dostavljenih uz prijavu o nepravilnom ili nezakonitom poslovanju subjekta nadzora može utvrditi da su takvi navodi neosnovani ili neutemeljeni, Agencija za nadzor će odlučiti o svrsishodnosti i opravdanosti pokretanja posebne istrage.
- (3) Posebna istraga se provodi i kada postoji sumnja ili saznanje da subjekt nadzora koristi određene mehanizme sa namjerom da vrši zloupotrebu ili manipuliranje odredaba zakona, a koje postupanje bi moglo imati štetne posljedice na učesnike tržišta osiguranja.
- (4) Posebna istraga se može provesti i kada postoji sumnja ili saznanje za određena postupanja subjekta nadzora koja bi mogla imati kvalifikacije protuzakonitog postupanja za čije utvrđenje i procesuiranje su nadležna druga tijela u kojem slučaju Agencija za nadzor isključivo konstatuje činjenično stanje te o istom obavijesti nadležne institucije.
- (5) Posebne istrage se provode kao neposredni nadzor.

B. Dinamika provođenja nadzora

Član 9.

(Dinamika nadzora)

- (1) Prema dinamici obavljanja nadzora, Agencija za nadzor provodi redovni nadzor i vanredni nadzor.
- (2) Redovan nadzor se provodi u skladu sa operativnim planom rada, a na osnovu godišnjeg plana rada Agencije za nadzor.

- (3) Vanredan nadzor se provodi u slučajevima kada Agencija za nadzor utvrđuje da li je subjekt nadzora postupio po rješenju Agencije za nadzor o otklanjanju nezakonitosti ili nepravilnosti u poslovanju, na osnovu prijave o nepravilnom i nezakonitom poslovanju ili postupanju subjekata nadzora, prije ili nakon obavljenog prenosa portfelja, prije otvaranja redovne ili prinudne likvidacije društva za osiguranje ili reosiguranje kao i u drugim slučajevima ukoliko takav postupak Agencija za nadzor ocijeni opravdanim.
- (4) Ukoliko se iz obrazloženja i/ili dokaza dostavljenih uz prijavu o nepravilnom ili nezakonitom poslovanju subjekta nadzora može utvrditi da su takvi navodi neosnovani ili neutemeljeni, Agencija za nadzor će odlučiti o svrsishodnosti i opravdanosti pokretanja vanrednog nadzora.
- (5) Redovni i vanredni nadzor provode se kao posredni ili neposredni nadzor.

C. Postupak provođenja posrednog i neposrednog nadzora

Član 10.

(Postupak nadzora)

- (1) Postupak nadzora obuhvata sve radnje poduzete u cilju utvrđivanja relevantnih činjenica i okolnosti u predmetnom nadzoru.
- (2) Subjekt nadzora dužan je ovlaštenom licu Agencije za nadzor osigurati prikladne prostorije u kojima je moguće neometano i bez prisustva drugih lica obavljati neposredni nadzor poslovanja.
- (3) Na zahtjev ovlaštenog lica Agencije za nadzor, subjekt nadzora dužan je osigurati stručnu i tehničku pomoć, potrebna objašnjenja i druge uvjete potrebne za obavljanje nadzora.
- (4) Ovlaštena lica Agencije za nadzor imaju pravo da od subjekta nadzora, bez ograničenja, zahtijevaju stavljanje na uvid i dostavljanje akata u skladu sa članom 6. stav (1) ovog Pravilnika.

Član 11.

(Obavijest o nadzoru)

- (1) Neposredni nadzor i posebna istraga pokreću se obavještenjem Agencije za nadzor subjektu nadzora.
- (2) Obavijest iz stava (1) ovog člana sadrži obavezno predmet nadzora, mjesto provođenja nadzora, datum početka obavljanja nadzora. Pored navedenog, može sadržavati i podatke i dokumentaciju koje je subjekt nadzora dužan pripremiti ovlaštenim licima Agencije za nadzor za potrebe obavljanja nadzora.
- (3) Agencija za nadzor može prije početka ili u toku nadzora izmijeniti ili dopuniti obavijest o nadzoru.
- (4) Obavijest o neposrednom nadzoru (osim u slučaju vanrednog nadzora), dostavlja se subjektu nadzora najkasnije 10 dana prije datuma određenog za početak nadzora. Ovisno o predmetu nadzora, obimu i kompleksnosti zbog kojih bi se ukazala potreba za eventualnim pojašnjenjima elemenata obavijesti planiranog nadzora prije postupka nadzora, Agencija za nadzor može uputiti poziv za sastanak subjektu nadzora, kojem prisustvuje ovlašteno lice odnosno uprava subjekta nadzora. Sastanak se može održati i na inicijativu subjekta nadzora.
- (5) Iznimno od prethodnog stava ovoga člana, ovlašteno lice Agencije za nadzor može uručiti obavijest o neposrednom nadzoru i na dan početka provođenja nadzora, ako je potrebno hitno provođenje nadzora ili nije moguće na drugi način postići svrhu nadzora.

- (6) Kod provođenja posebne istrage i vanrednog neposrednog nadzora obavijest o pokretanju nadzora se ne dostavlja u roku kako je definisano stavom (4) ovog člana nego se ista uručuje subjektu nadzora neposredno prije početka nadzora.

Član 12.

(Sačinjavanje zapisnika o nadzoru)

- (1) Po provedenom neposrednom nadzoru ovlaštena lica sastavljaju zapisnik o nadzoru.
- (2) Po provedenom posrednom nadzoru, ukoliko su uočene nezakonitosti i/ili nepravilnosti u poslovanju sačinjava se zapisnik o nadzoru.
- (3) Zapisnik o nadzoru iz stava (1) i (2) ovog člana obavezno sadrži:
- podatke o subjektu nadzora;
  - predmet nadzora;
  - osnov za pokretanje postupka nadzora;
  - vrijeme i mjesto nadzora;
  - podatke o ovlaštenim licima Agencije za nadzor koja su provela postupak nadzora;
  - popis zakonske regulative na osnovu koje se obavljao nadzor;
  - podatke o odgovornom licu te podatke o licima koja su prisustvovala nadzoru i njihovoj funkciji kod subjekta nadzora (u slučaju neposrednog nadzora);
  - nalaz;
  - pouku o pravu na prigovor iz člana 15. ovog Pravilnika;
  - broj protokola i datum;
  - potpisi ovlaštenih lica Agencije za nadzor.
- (4) Nalaz sadrži podatke sa detaljnim opisom činjenica u pregledu predmeta nalaza, izvore na osnovu kojih su činjenice utvrđene i druge relevantne podatke, kao i pravnu kvalifikaciju nezakonitosti i/ili nepravilnosti u odnosu na propis ukoliko su iste utvrđene, a u zavisnosti od predmeta nadzora i subjekta nadzora.

Član 13.

(Rokovi za sačinjavanje zapisnika)

- (1) Nakon provedenog nadzora, ovlaštena lica sačinjavaju zapisnik i potpisuju u tri istovjetna primjerka u roku od 20 dana od dana poduzimanja zadnje radnje u postupku nadzora.
- (2) Izuzetno, rok iz prethodnog stava može se produžiti odlukom direktora Agencije za nadzor na prijedlog koordinatora nadzora koje je predmetni nadzor izvršio i uz saglasnost pomoćnika direktora, a najduže do 15 dana.
- (3) U opravdanom slučaju, nakon provedenog neposrednog nadzora ukoliko se pri izradi zapisnika i na osnovu dokumentacije koja je priložena u toku postupka nadzora, ukaže potreba za pribavljanje dodatne dokumentacije ili neposrednog uvida u akte subjekta nadzora, ovlaštena lica Agencije za nadzor mogu pristupiti prostorijama subjekta nadzora uz prethodnu usmenu obavijest.
- (4) Zapisnik se dostavlja upravi društva i nadzornom odboru subjekta nadzora, direktoru i upravnom odboru Zaštitnog fonda Federacije Bosne i Hercegovine, odnosno direktoru društva za posredovanje u osiguranju, fizičkom licu - posredniku u osiguranju, fizičkom licu - ovlaštenom aktuaru te direktoru podružnice društva za osiguranje iz Republike Srpske registrovane u Federaciji Bosne i Hercegovine i upravi društva, u roku od tri dana od dana sačinjavanja istog.

Član 14.

(Pravo na prigovor subjekta nadzora)

- (1) Subjekt nadzora ima pravo prigovora na zapisnik o nadzoru. Prigovor sadrži navode o okolnostima iz kojih proizilazi da je zapisnikom pogrešno utvrđeno postojanje nepravilnosti i/ili nezakonitosti uz priložene adekvatne dokaze za navedene tvrdnje.

- (2) Prigovor iz stava (1) ovog člana se dostavlja Agenciji za nadzor osiguranja u roku od 15 dana od dana prijema zapisnika o nadzoru.
- (3) Ukoliko subjekt nadzora ne podnese prigovor u propisanom roku, smatra se da je saglasan sa nalazom konstatovanim u dostavljenom zapisniku o nadzoru.

Član 15.

(Odlučivanje o prigovoru subjekta nadzora)

- (1) Agencija za nadzor razmatra prigovor na zapisnik u roku od 15 dana od dana prijema istog i ukoliko je potrebno sačinjava dodatak zapisniku o nadzoru.
- (2) Agencija za nadzor neće uvažiti prigovore na zapisnik koji se odnose na promjenu činjeničnog stanja nastalu nakon perioda za koji je izvršen nadzor ali ih može uzeti u obzir pri donošenju mjera nadzora propisanih zakonom.
- (3) Na dodatak zapisnika o nadzoru subjekt nadzora nema pravo prigovora.

Član 16.

(Posebne odredbe)

- (1) U slučaju saznanja da postoje lica koja obavljaju djelatnost osiguranja bez potrebnih odobrenja, Agencija za nadzor će provesti nadzor radi utvrđivanja stvarno činjeničnog stanja.
- (2) Ukoliko se nadzorom utvrdi tačnost saznanja navedenih u stavu (1) ovog člana, Agencija za nadzor će poduzeti sve potrebne aktivnosti u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima u cilju obustave nezakonitog rada subjekta i sankcionisanja zbog takvog postupanja.

Član 17.

(Mjere nadzora)

- (1) Agencija za nadzor nakon provedenog nadzora i utvrđivanja činjeničnog stanja, nalaže mjere nadzora.
- (2) Mjere iz stava (1) ovog člana sadrže pojedinačne naloge, rok izvršenja naloga, naredbi, zahtjeva i drugih akata, zabrane i rokove trajanja zabrana, a koje predstavljaju službenu tajnu.
- (3) Mjere iz stava (1) ovog člana Agencija za nadzor izdaje u formi rješenja, koje je konačno i protiv koga se može pokrenuti upravni spor kod nadležnog suda.

Član 18.

(Postupanje subjekta nadzora po mjerama)

- (1) Subjekt nadzora dužan je da, otkloni utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti u rokovima i na način kako je Agencija za nadzor naložila rješenjem.
- (2) O postupanju u skladu sa rješenjem, subjekt nadzora dostavlja Agenciji za nadzor izvještaj uz koji prilaže isprave i dokaze iz kojih proizilazi da su utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti otklonjene.
- (3) Agencija za nadzor može, na osnovu izvještaja iz stava (2) ovog člana, izvršiti nadzor (kontrolu) izvršenja mjera, u obimu koji je neophodan, u cilju utvrđivanja da li su nezakonitosti i/ili nepravilnosti otklonjene.
- (4) Ukoliko je izvještaj iz stava (2) ovog člana nepotpun ili iz istog proizilazi da je subjekt nadzora djelimično postupio po rješenju, Agencija za nadzor može naložiti dopunu izvještaja sa rokom za dostavljanje.
- (5) U slučaju da se na osnovu izvještaja utvrdi da nezakonitosti i/ili nepravilnosti nisu

otklonjene ili su nakon ostavljenog roka ponovo djelimično otklonjene, Agencija za nadzor poduzima druge mjere u skladu sa Zakonom o osiguranju.

- (6) U slučaju da se na osnovu izvještaja i kontrole izvršenja mjera, utvrdi da su nezakonitosti i/ili nepravilnosti otklonjene ili djelimično otklonjene, Agencija za nadzor donosi rješenje.

Član 19.

(Tajnost podataka)

- (1) Operativni plan Agencije za nadzor i plan provođenja nadzora, smatraju se službenom tajnom.
- (2) Podaci, dokumentacija, informacije i saznanja iz postupka nadzora kao i one radnje koje prethode nadzornim, nisu dostupni javnosti, smatraju se povjerljivim i mogu se koristiti u slučajevima kako je to Zakonom o osiguranju predviđeno.

III. SLUŽBENA LEGITIMACIJA

Član 20.

(Ovlaštena lica Agencije za nadzor)

- (1) Ovlašteno lice Agencije za nadzor koje provodi nadzor ima službenu legitimaciju.
- (2) Službena legitimacija iz stava (1) ovog člana je javna isprava kojom se dokazuje ovlaštenje za provođenje nadzora u smislu ovog Pravilnika i identitet lica koje je ovlašteno da provodi nadzor.
- (3) Ovlašteno lice Agencije za nadzor je dužno da prilikom nadzora pokaže službenu legitimaciju subjektu nadzora.

Član 21.

(Službena legitimacija)

- (1) Direktor Agencije za nadzor će posebnom odlukom propisati izgled, sadržaj, uvjete, zamjenu te prestanak važenja službene legitimacije.
- (2) Izdanim službenim legitimacijama nadležni odjel Agencije za nadzor vodi posebnu evidenciju.

IV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 22.

(Praćenje izvršenja mjera)

Ovlaštena lica Agencije za nadzor koja su obavila posredni i neposredni nadzor, na osnovu kojih je izdato rješenje sa mjerama prema subjektu nadzora, prate i vode evidenciju o izvršenju naloženih mjera i rokovima.

Član 23.

(Primjena drugih zakona)

Na postupak provođenja nadzora primjenjuju se odgovarajuće odredbe Zakona o upravnom postupku, ako Zakonom o osiguranju, Zakonom o posredovanju u privatnom osiguranju, Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju i ovim Pravilnikom nije drugačije uređeno.

Član 24.

(Postupci)

Postupci nadzora koji nisu završeni u vrijeme stupanja na snagu ovog Pravilnika okončat će se prema odredbama Pravilnika o nadzoru („Službene novine Federacije BiH“, br. 92/17 i 106/18), ako nisu u suprotnosti sa Zakonom o osiguranju, Zakonom o posredovanju u privatnom osiguranju i Zakonom o obaveznim osiguranjima u saobraćaju.

Član 25.
(Prestanak važenja)

Stupanjem na snagu ovog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o nadzoru („Službene novine Federacije BiH“, br. 92/17 i 106/18).

Član 26.
(Stupanje na snagu)

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana od dana objave u „Službenim novinama Federacije Bosne i Hercegovine“.

P R E D S J E D N I K
S T R U Č N O G S A V J E T A

dr.sci. Edita Kalajdžić

Broj: 01-02-2-18-2/24 E
Sarajevo, 27.06. 2024. godine